

قصه‌های کولیمّا

جلد اول

مقاله‌ها در زمینه زبان و ادبیات روسیه و کشورهای شرق اروپا
پولینووا و ن. اوپت
روزنه کولیمووا
نورسولت کولیمووا
تیموآت
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا
کولیمووا

وارلام شلاموف

ترجمه‌ی

نازلی اصغرزاده

www.dug-bijev.com

انتشارات فرورید

ISBN: 978-964-191-282-1
انتشارات فرورید
کتاب

.....	۹۷۱
.....	۹۸۱
.....	۹۹۲
.....	۸۹۱
.....	۷۷۱
.....	۶۸۱
.....	۶۸۱
.....	۰۰۲
.....	۵۰۲
.....	۸۱۶

فهرست

.....	مقدمه‌ی مترجم	۵
.....	کوبیدن برف بکر	۱۳
.....	بازی به نسیه	۱۵
.....	ماجرای شب	۲۵
.....	در کارگاه نجاری	۳۰
.....	شعاع کار انفرادی	۳۹
.....	امانت پستی	۴۴
.....	باران	۵۱
.....	«کانت»	۵۷
.....	جیره‌ی خشک	۶۴
.....	کشیش پاول	۸۴
.....	میوه‌های جنگلی	۹۲
.....	ماده‌سگ، تامارا	۹۷
.....	شری - براندی	۱۰۵
.....	دفتر نقاشی	۱۱۳
.....	شیرعسل	۱۱۸
.....	نان	۱۲۵
.....	ساحر مار	۱۳۶

روحانی تاتار و هوای آزاد.....	۱۴۶
خاطره‌ی نخستین مرگ.....	۱۵۶
خاله پولیا.....	۱۶۲
کراوات.....	۱۶۸
تایگای زرین.....	۱۷۷
واسکا دنیسوف، سارق بچه‌خوک.....	۱۸۴
سرافیم.....	۱۸۹
روز تعطیل.....	۲۰۰
بازی دومینو.....	۲۰۵
هر کول.....	۲۱۸
شوک‌درمانی.....	۲۲۳
کاج کوتوله‌ی مطبق.....	۲۳۸
صلیب سرخ.....	۲۴۲
توطئه‌ای علیه حقوق‌دانان.....	۲۵۴
قرنطینه‌ی حصه.....	۲۸۰

.....	۳۶
.....	۴۴
.....	۴۵
.....	۴۵
.....	۴۹
.....	۴۸
.....	۴۴
.....	۴۴
.....	۵۰۱
.....	۴۱۱
.....	۸۱۱
.....	۵۷۱
.....	۹۶۱

مقدمه‌ی مترجم

«وارلام تیخونویچ شلاموف»^۱ (۱۹۸۲-۱۹۰۷)، فارغ‌التحصیل رشته‌ی حقوق از دانشگاه مسکو، نویسنده و شاعر برجسته‌ی روسی، برنده‌ی جوایز مهم داخلی و خارجی، نامی است آشنا برای همه‌ی ادب‌دوستان در داخل و خارج از کشور روسیه.

به‌خاطر داشتن افق دید باز و آزاداندیشی، شلاموف در دوران حکومت استالین زندگی‌اش با ناکامی‌های زیادی همراه شد. او که به‌حق از رژیم استالین و پیامدهای منفی آن برای مردم کشورش نگران بود، در آثارش از آن سخن می‌گفت و این باعث شد که توجه سرویس‌های امنیتی کشور به سوی او جلب شود و طولی نپایید که دستگیر و به اتهام ضدیت با رژیم حاکم محکوم و به اردوگاه کار اجباری در سیبری فرستاده شد. بدین‌سان وی بیش از ۱۷ سال از عمر خود را در زندان‌ها و اردوگاه‌های مخوف کار اجباری کولیما سپری می‌کند و سرانجام، بعد از معلول و از کار افتاده‌شدن و به حال رنجور، از زندان آزاد می‌شود و از آن پس سال‌های کوتاه پایانی عمرش را در خانه‌ی معلولین سیبری می‌کند.

1. Varlam Tixonovich Shalamov

شالاموف بعد از آزادی از زندان نیز دست از نوشتن برنمی‌دارد و در این دوره قصه‌های کولیم را می‌نویسد و در این اثر از روی حقایق تلخ و دهشتناک زندگی دوزخی اردوگاه‌های کار اجباری در نظام اتحاد جماهیر شوروی پرده برمی‌دارد. اثری که مدت‌ها بعد از درگذشت وی، در دوران «گلاسنوست» (فضای باز سیاسی)، به چاپ رسید و برای وی شهرت جهانی و جایزه‌ی آزادی فرانسوی را به ارمغان آورد، اما خیلی دیر، وقتی او چشم از این دنیای فانی فرو بسته بود.

در این اثر، شالاموف تجارب دهشتناک محکومان از زندگی در اردوگاه‌ها، درد و رنج ناشی از سرمای کشنده، گرسنگی طاقت‌فرسا و توهین و تحقیرهای بی‌پایان ضدبشری، جریحه‌دار شدن غرور و عزت‌نفس آدمی را نقل می‌کند و برخلاف «سالزنتسین»^۱ که باور دارد این تجارب می‌توانند بر سرشت و شخصیت آدمی تأثیر مثبتی نیز داشته باشند، می‌نویسد: «اردوگاه‌های کار اجباری از انسان، حیوان و موجودی زبون و عاری از کمترین احساسات بشری می‌سازند». وی در کتاب *قصه‌های کولیم*، سعی دارد اثبات کند که قوه‌ی فیزیکی و روانی آدمی در پیکار برای حفظ جان خود، حد و مرزی ندارد و درعین حال باور دارد که واکنش انسان‌ها در مواجهه با ناملایمات دردناک زندگی، از هم متمایزند.

قصه‌های کولیم، اثر هنری - ادبی شگفت و بی‌نظیر قرن بیستم است. اثر، مجموعه‌ای از تجارب مخوف و هولناک و دور از ذهن آدمی حاصل از زندگی در اردوگاه‌های کار اجباری نظام شوروی را نقل می‌کند، تجاربی که از نگاه تیزبین یکی از محکومان نقل می‌شود و به‌صورت یادداشت‌های پراکنده، تمامی زیروبم‌های درد این زندگی و تلاش آدمی برای حفظ حیات

۱. الکساندر سالزنتسین، نویسنده و شاعر نامدار روسیه (۲۰۰۸-۱۹۱۸). وی از رهبران سیاسی بود و فعالانه علیه نظام کمونیستی و سیاسی اتحاد جماهیر شوروی مبارزه می‌کرد و به جرم انتقاد علنی از استالین مدت ۸ سال از عمر خود را در اردوگاه‌های کار اجباری سبیری سپری کرد و همچنین سال‌ها در تبعید بسر برد. در سال ۱۹۷۰ برنده‌ی جایزه نوبل ادبیات شد. - م

خود به هر قیمتی شده و حتی علل سقوط آدمی تا حد یک حیوان وحشی و درنده‌خو، در اثر زندگی در شرایط دردناک و همه‌ی حقایق دور از ذهن آن را بیان می‌کند و بدین‌سان آدمی را برای بیداری وجدان، تأمل و تفکر ژرف‌تر درباره‌ی گذشته‌ها، حال و آینده فرا می‌خواند. این قصه‌ها از تأثیرگذارترین آثار ادبی مدرنیته‌ی روسی قرن بیستم شناخته شده‌اند که اخیراً برای نخستین بار توسط خانم «گابریله لیهود»، یکی از برجسته‌ترین و جسورترین مترجمان آثار وی در آلمان، برنده‌ی جایزه‌ی «یوهان هاینر ریش ووس» در سال ۲۰۱۲، به‌طور کامل، در چهار مجلد، به زبان آلمانی برگردانده شده‌اند.

شالاموف می‌گوید: «قوه‌ی آدمی در تحمل درد و رنج نیز حد و مرزی دارد تا برای او فوایدی به بار آورد و برای تزکیه‌ی روح و رهایی از شهوات دنیوی‌اش روشنگر راهش باشد که در این صورت شاید بتواند حتی قدردان آن باشد (که داستایوفسکی، نویسنده‌ی برجسته‌ی روسی بر آن تأکید دارد) و اما اگر این درد و رنج از محدوده‌ی توان آدمی فراتر رود، تمامی خصوصیات والای انسانی ذاتی او نابود خواهند شد و در نهایت، در وجودش چیزی به‌جز احساس نفرت، انزجار و خشم جنون‌آمیز باقی نخواهد ماند.

و اما شخص شالاموف حتی به دنیای فراتر از خیر و شر و مرگ و زندگی قدم می‌گذارد و آدمی در این بعد حیات، نه نفرتی احساس می‌کند و نه خشمی. از این‌روست که اثر او حماسه‌ای از آرامش محض را می‌آفریند. به‌نظر می‌رسد که او خواننده را مخاطب قرار نمی‌دهد که به خدا پناه می‌برد و در پی یافتن پاسخ این سؤال است: «و آیا انسان این است و تا این حد می‌تواند پیشروی کند و حتی در قبال نزدیک‌ترین فردش دست به رذالت‌های این‌چنین زند؟» شالاموف کاری به اندرزگویی یا جمع‌بندی ندارد (وقتی انسان توانایی افتادن در منجلاپ و تباهی این‌چنین را دارد، پس شایسته‌ی زیستن نیست) و تمامی هم و غم او برای صداقت‌گویی است و گویی کتاب *قصه‌های کولیم* صورت‌حسابی است توأم با پرسشی از درگاه خداوند.

و اما شالاموف در اردوگاه‌های کار اجباری کدامین جوهره‌ی ناشناخته و